

**ЗАГАЛЬНІ ПРИЙОМИ
ВИРОЩУВАННЯ ПРОВІДНИХ
ДЕКОРАТИВНИХ КУЛЬТУР У
ЗАХИЩЕНОМУ ГРУНТІ**

Гортензія

Гортензія — листопадний чагарник заввишки до 150 см.

Коренева система мочкувата з періодичністю росту, характерною для більшості чагарників.

Пагони прямостоячі з супротивно розташованими овально-еліптичним листям, що має зубчатий край.

Квітки червоні, рожеві і білі, зібрані в щитковидних суцвітті. Краєві квітки в суцвітті або всі квітки стерильні, з сильно розширеними вінчиковидними чашолисточками.

Сорти

- Гамбург.** Суцвіття щільні, чисто-рожевого забарвлення, діаметром 16-18 см. Діаметр квітки 4-5 см. Средньорослий. Придатний для ранньої вигонки.
- Голіаф.** Суцвіття рожеві, діаметром до 30 см, з краями чашолистків, що глибоко-розрізають, і діаметром квітки 6-7 см. Пізньоквітковий, високорослий, добре укоріняється, легко формується. Використовують для отримання суцвіття з блакитним забарвленням.
- Європа.** Суцвіття темно-рожеві, діаметром 20-25 см з крупними (до 5-6 см) квітками. Середнього терміну цвітіння. Легко укоріняється, добре формується. Використовують для отримання рясно-квітучих багатостеблових рослин. Кращий сорт для кімнатної культури.
- Кінг Георг.** Суцвіття щільні, темно-червоні, листя рельєфне, красиве, темно-зелене. Кращий сорт для отримання низькорослих форм. Добре реагує на обробку гібереліном.
- Мадам Мульєр.** Суцвіття білі, діаметром 18-20 см, квітка діаметром 2-6 см. Високорослий.
- Метеор.** Суцвіття рожеві, діаметром до 30 см. Високорослий, добре укоріняється, придатний для отримання суцвіть з блакитним забарвленням.
- Пріма.** Суцвіття темно-рожеві, майже червоні, діаметром 15-18 см. Рано і рясно-квітучий. Придатний для створення низькорослих форм.
- Сірий Терез.** Один з кращих сортів з білим забарвленням. Суцвіття діаметром 15-17 см. Використовують для ранньої вигонки і отримання низькорослих форм.

Розмноження

Гортензію розмножують зеленими живцями.

Кращі терміни живцювання — лютий — квітень.

Живець повинен мати не менше два міжвузля, але при браку посадкового матеріалу можлива посадка живців з одним вузлом. Живці обрізають під вузлом або з п'ятою (ніжкою), тобто з частиною стебла під вузлом від 0,3 до 3 см. Листя живців укорочують на одну третину для скорочення площі випаровування. Невелике листя не обрізають.

Укорінюють живці в ящиках або на стелажах (400 — 600 живців на 1 м²), що мають обігрів підгрунтя і плівкове укриття. Оптимальна температура субстрату 18-20 °С, повітря — на 2-3 °С нижче.

- а — прикореневі; б — стеблові; в — живець з одним вузлом.

Вирощування

Вкорінені живці при вибірці із стелажів або ящиків розбирають по ступеню розвитку кореневої системи: з хорошою кореневою системою висаджують в горщики діаметром 11 см, із слабкішою — діаметром 9 см або в ящики на відстань 4-5 см, а з калусом — повертають на доукорінення.

Субстрат

Гортензію можна вирощувати на порівняно щільних (до 0,8 г/см³) субстратах, але коріння її краще всього розвивається на родючих ґрунтових сумішах легкого механічного складу.

Суміші (за об'ємом): торф верхової, торф низовинний, пісок (1:1:0,3); торф верхової, пісок, дернова земля (1:1:2); торф низовинний, пісок, дернова земля (2:1:2); перегній, дернова земля (1 : 1); листова земля, торф верхової, пісок (2:2:1); торф низовинний, листова земля, пісок (2:2:1).

Всі складові частини ґрунтової суміші, окрім верхового торфу, використовують без вапнування. Верховий торф нейтралізують до рН (До) 5,5-5,8 для сортів з білими, рожевими і червоними суцвіттями і до рН 4-4,5 — з блакитними. Гортензію можна вирощувати на субстратах з рН 6,5-6,9, проте при рН вище 6,3 з'являється вірогідність захворювання рослин хлорозом.

Температура

Оптимальна температура повітря 16 — 18°C. З появою забарвлення у бутонів температуру знижують до 14 — 15°C.

Вологість

Полив має бути регулярним і рясним, оскільки при надлишку добрив листя в сонячну погоду втрачає тургор і по їх краях можуть з'явитися некрози.

Удобрення

Підживлення починають після того, як коріння добре обплете земляну грудку. Їх проводять часто (через сім-десять днів), якщо рослини знаходяться в оранжереї і рідше (за два тижні), якщо горщики прикопані у відкритому ґрунті або в парнику.

Рівень вмісту окремих поживних елементів в субстраті або в парнику в перший рік культури (у горщиках діаметром 13 см) може підвищуватися до наступних кількостей, мг/л: N — 200, P₂O₅ — 500, K₂O — 600.

Вигонка

В період вигонки, коли на пагонах з'являться бутони, рослини починають підживлювати, використовуючи дані агрохімічного аналізу. Концентрація поживного розчину при підживленні залежно від фізико-хімічних властивостей субстрату коливається від 0,15 до 0,3 %.

При низькій і помірній забезпеченості субстрату поживними елементами підживлення проводять два-три рази з інтервалом 7-12 днів, при нормальній забезпеченості — двічі через 14-20 днів

.Загальний об'єм розчину 300 — 500 см³, залежно від місткості горщика.

В період вигонки, особливо ранньої, гортензія добре реагує на досвічування (питома потужність установки 160 Вт/м², освітленість 2 — 3 тис. Лк, фотоперіод 14 год). Під лампи встановлюють рослини з бутонами, що сформувалися, діаметром 2 — 3 см (по 20 на 1 м²). Досвічування рослин з дрібнішими бутонами (діаметром 0,3 — 0,5 см) подовжує термін вигонки.

Для отримання квітучої продукції в січні під лампи ставлять рослини в листопаді, а для отримання її в перших числах березня — з половини січня.

Цикламен

Рослини багаторічні, бульбові.

Коренева система мичкувата. Коріння двох типів: товсті (що втягують) діаметром 0,2-0,4 і завдовжки 12-17 см, без відгалужень і направлені вниз, тонкі діаметром 0,02-0,2 і завдовжки 12-20 см, такі, що розгалужуються до п'ятого — сьомого порядку.

Листя численне, відрощують щільними або рихлими групами, округлі або ниркоподібні, темно-зелені.

Квітки великі — діаметром до 6-7 см, поодинокі на довгому (15-25 см) квітконосі, білого, рожевого, червоного, фіолетового забарвлення.

Сорти

Аннелі. Квітка блідо-рожева з фіолетово-бордовим вічком, проста, п'ятипелюсткова, діаметром 3,5-4,5 см. На рослині до 55 квіток, насінин — 270. Квітконоси заввишки 12-16 см, листя зелене з середньовираженим малюнком. Висота рослини 22-32 см. Сорт ранній.

Бригіта. Квітка біла, проста, п'ятипелюсткова, діаметром 3,5-4,5 см. На рослині 36-52 квітки, насінин — 250. Квітконоси заввишки 12-16 см, листя зелене з сильно вираженим малюнком. Висота рослини 22-32 см. Сорт ранній.

Дункельлак. Квітка малинова з темно-вишневим вічком, проста, п'ятипелюстковий, діаметром 9-10 см. На рослині 20-23 квітки, насінин — 430. Квітконоси заввишки 38 см, листя зелене, з добре вираженим малюнком. Висота рослини 40-42 см. Сорт пізній.

Дункельрот. Квітка темно-червона з темнішим вічком, проста, п'ятипелюсткова, діаметром 8 см. На рослині 28 квіток, насінин — 420. Квітконоси заввишки 16-30 см, листя зелене з середньовираженим малюнком. Висота рослини 25-36 см.

Каті. Квітка рожева, проста, п'ятипелюсткова, діаметром 3-4 см. На рослині до 50 квіток, насіння — 250-300. Квітконоси заввишки 12-16 см, листя зелене з середньовираженим малюнком. Висота рослини 20-30 см. Сорт ранній.

Лаксшарлах. Квітка рожево-червона з темно-пурпурним вічком, шести-восьми пелюсткова, діаметром 9-10 см. На рослині 20-23 квітки, насінин — 300; Квітконоси заввишки до 30 см, листя зелене з добре вираженим малюнком. Висота рослини 30-32 см. Смітячи пізній.

Вирощування в ґрунтових оранжереях

Посадка

При посадці цикламена в горщики діаметром 9 см верхню частину бульби у основи листя покривають шаром субстрату приблизно на 0,5 см. Вона повинна злегка виступати над краєм горщика.

Заглиблення бульби неприпустимо, оскільки вегетативні (листя) і репродуктивні (квітки) органи, що утворюються в його верхній частині, не можуть нормально розвиватися в субстраті. Бульбу не можна також залишати на поверхні, оскільки вона грубіє і ріст його припиняється.

У фазі 7-9 листка на головному пагоні і 3-5 листа на бічних пагонах у цикламена починають закладатися квіткові бруньки.

В період утворення 5-6 листків відмирає основний корінь і рослина нормально розвивається за рахунок наростання вторинного коріння знизу бульби.

Добре розвинені рослини, розпікіровані перший раз по схемі 8x10 см, садять відразу в горщики діаметром 11-13 см.

Вирощування в ґрунтових оранжереях

Терміни посіву

- Оптимальні терміни посіву — липень — жовтень

Субстрат

Субстрат має бути обов'язково рихлим і вологоємним (листова земля, напівперепріла легка дернова земля, верховий слаборозкладений торф, перегній, деревна тирса, солом'яна різка і ін.). Для посіву придатні субстрати, що містять не менше 20 % органічної речовини, що мають щільність в межах 0,2 — 0,6 г/см³ і рН (KCl) 5,8-6.

Оптимальний вміст живильних елементів в субстраті, міліграмі/л: N — 60 — 150, P₂O₅ — 150 — 400, K₂O 150 — 450, Ca — 250 — 350, Mg — 40 — 60, Fe — 15 — 2.

Температура

Температуру в період проростання насіння підтримують на рівні 18-20 °С, в період цвітіння вночі 16-17, вдень 21 °С .

Вологість

Полив проводять обережно нехолодною водою. Протягом 2-3 тижнів після посадки рослини регулярно і ретельно поливають і обприскують водою по 2-4 рази на день

Удобрення

Дози основного добрива, що вноситься перед посадкою, залежать від властивостей використовуваних компонентів.

У перший період розвитку цикламен використовує мало поживних елементів. Основне споживання їх припадає на літній період (червень — серпень), коли рослини нарощують велику частину сухої маси. У цей період спостерігається найвище (по масі) споживання азоту і калію.

Фрезія

Бульбоцибулинна рослина.

Має додаткове ниткоподібне і контрактильне коріння, мечовидне м'яке поникше листя і квітконоси з лійкоподібними або трубчастими квітками різноманітного забарвлення, зібраними в гроновидних суцвіття.

Сорти

- Атланта.** Квітки блакитні, махрові, діаметром 6-7,5 см . Суцвіття з вісьма квітками і бутонами. Квітконіс міцний, заввишки 30-32 см. Коефіцієнт цвітіння (Кц) — 2,2, коефіцієнт розмноження (КР) — 2,5, вихід товарних бульбоцибулин — 2.
- Кармен.** Квітки оранжево-червоні, діаметром 5,5-6 см, в суцвітті по 11-13 квіток і бутонів. Квітконіс міцний, заввишки 45-55 см. Кц — 2,0, Кр — 3,9, вихід товарних бульбоцибулин — 2,5.
- Мелані.** Квітки лососеві з жовтим зівом, махрові, діаметром 6 см, в суцвітті дев'ять квіток і бутонів. Квітконіс міцний, заввишки 30 с м. Кц — 1,9, Кр — 2,5, вихід товарних бульбоцибулин — 1,4.
- Оберон.** Квітки цегляно-червоні, діаметром 6,7 см, в суцвітті вісім квіток і бутонів. Квітконіс міцний, заввишки 28 см. Кц — 2,4, КР — 1,1, вихід товарних бульбоцибулин — 0,9.
- Фламінго.** Квітки махрові, фіолетово-рожеві з жовтим зівом, діаметром 6,5-7,5 см. У суцвітті вісім квіток і бутонів. Квітконіс міцний, заввишки 30 см. Кц — 2,2, КР — 2,4, вихід товарних бульбоцибулин — 1,7.
- Чардаш.** Квітки цегляно-червоні. У суцвітті 9-10 квіток і бутонів. Квітконіс міцний, заввишки 22 с.м Кц — 1,7, Кр — 2,2 вихід товарних бульбоцибулин — 1,3.

Розмноження

1. Насінням

Посів проводять партіями, щоб розтягнути період цвітіння з середини квітня до початку липня, в ґрунт оранжереї, на стелажі, в ящики.

Субстрат — суміш листової, дернової і перегнійної землі (1:1:1). Шар його має бути 15 см (тобто ящики мають бути заввишки 15-20 см, якщо фрезію вирощують без пікіровок до посадки в ґрунт оранжереї).

Норма висіву 2,5 г/м². Схема посіву 7х7,5 см, глибина посіву 1 см.

До появи сходів ящики ставлять один на одного в темне місце і утримують при 18-20 °С.

Пікіровку сіянців з появою другого листа по схемі 5х5 см проводять лише у тому випадку, коли сходи рідкі і нерівномірні.

2. Бульбоцибулинами

Для цвітіння використовують бульбоцибулини тільки першого (діаметр 2-3 см) і другого (діаметр 1-2 см) розборів, висаджуючи їх по 80-150 шт/м². Норма висадки залежить від сорту і умов освітлення в період вирощування.

Бульбоцибулини третього розбору (діаметр до 1 см) використовують для дорощення до великих розмірів і розмноження. Їх висаджують до 200 шт/м².

Терміни посадки бульбоцибулин для забезпечення весняного цвітіння доводяться на липень — початок серпня в середній смузі і на вересень — жовтень в південних районах. Ранні сорти при цих термінах посадки зацвітають з 20 січня по 10 лютого, середні — з 20 лютого по 1 березня, пізні — з 1 по 20 березня.

Вирощування в ґрунтових оранжереях

Субстрат

Добрі результати отримують при використанні для ґрунтових сумішей перегною, компостів і повільнодіючих добрив або торфу.

Найбільш сприятлива кислотність — рН (KCl) 5,8-6,5 для торфу і 6-6,8 для ґрунтових сумішей.

Оптимальний вміст поживних елементів в для ґрунтових сумішей (0,2 н. розчин HCl) наступний, мг/л: N — 100-200, P₂O₅ — 250-350, K₂O — 400-500.

У південних районах, коли для аналізу ґрунтових сумішей використовують метод Мачигіна, оптимальним вважається наступний вміст поживних елементів, мг/л: N — 50-70, P₂O₅ — 100-200, K₂O — 450-650.

Температура

До появи сходів температура повинна бути на рівні 18-20 °С. Потім ящики ставлять на світло і утримують при температурі 10-15°С.

Вологість

Помірний полив

Освітлення

Оптимальна тривалість світлового дня для фрезії 12-14 год, освітленість 3-5 тис. Лк.

Удобрення

Дози добрив при основній заправці субстрату та при підживленні розраховують на підставі результатів агрохімічного аналізу.

Зрізування

Зрізують при повному розпусканні 1-2 квіток в суцвітті, а якщо пагони сильні — при неповному розпусканні першої квітки. Тривалість життя зрізаних квітів в кімнатних умовах десять днів, при зберіганні в холодильному приміщенні (температура 23°C, відносна вологість повітря 80 — 85 %) протягом тижня вона не знижується.

Гідропонна культура

Вирощують на маловологоємному субстраті — гранітному щебені — шаром 15-18 см. Агротехніка аналогічна вирощуванню цієї культури на ґрунтових сумішах.

Протягом першого місяця після посадки щонеділі проводять полив водою (24-26°C), потім поживним розчином наступного складу, мг/л: N — 50-150, K — 200, P — 60, Ca — 200, Mg — 50, S — 150 — 200, Fe — 2, Са — 0,3, Zn — 0,5, Mn — 0,4, З — 0,1, Мо — 0,1, В — 0,4; рН 5,5 — 6,5. Розчин подається в нижній (5 см) шар.

Азалія

Це вічнозелений чагарник до 100-200 см заввишки.

Коренева система складається з додаткового коріння.

Стебло – прямостояче, густогілляче, густо покрите притиснутими плоскими каштаново-бурими щетинистими волосками.

Листя ланцетоподібне, яйцевидне, 2-3,5 см завдовжки, густо опушені знизу, особливо по жилках.

Квітки майже сидячі, розкриваються одночасно.

Віночок діаметром 5-9 см, забарвлення його від білого до яскраво-червоного, фіолетового.

Сорти

Адвентсглокен. Високорослий (45-50 см), середніх термінів цвітіння. Квітки немахрові, великі (6-7 см), колокольчикоподібні, малиново-рожеві. Тривалість періоду цвітіння (від появи першого бутона до відцвітання останньої квітки) 20 днів.

Вервеніана. Високорослий, середньоранніх термінів цвітіння. Квітки напівмахрові, рожеві з білою облямівкою по краю пелюсток, діаметром 8-8,5 см. Тривалість періоду цвітіння 190 днів.

Макс Шеме. Високорослий, середніх термінів цвітіння. Квітки махрові, діаметром 8-8,5 см, пелюстки сильно-гофровані по краю, яскраво-лососевого кольору. Тривалість періоду цвітіння 130 днів.

Ніобе біла. Високорослий (45-60 см), розкидистий, середньооблиствений, пізній. Квітки білі, махрові, діаметром 8-9 см. Тривалість періоду цвітіння 80 днів.

Шнєє. Високорослий середніх термінів цвітіння. Квітки напівмахрові, білі. Тривалість періоду цвітіння 130 днів.

Розмноження

Азалію розмножують напіводерев'янілими живцями, які відбирають з квітня по вересень або в січні з рослин різного віку (до двох років) під час прищипок, які проводять для формування куща. Нижній зріз роблять під трьома листям (під мутовкою). Нижнє листя і два-три верхні листи з верхівковою брунькою видаляють .

Живці обробляють регуляторами росту і висаджують для вкорінення в ящики або на стелажі. Глибина посадки живців не більше 1,5 см. На 1 м² висаджують 600-1500 живців, залежно від величини листової пластинки.

Субстрати для вкорінення живців мають бути рихлими, вологоємними, з рН 3,8-4,5. Такими властивостями володіють хвойна земля і верховий торф в суміші з піском.

По здатності живців до вкорінення у азалії виділяють важко, середньо і що легко-укорінюючі сорти. Тому строго дотримуються умови, необхідних для вкорінення живців: температура субстрату 22-25°С і повітря — на 3-5 °С нижче; відносна вологості повітря 90 %, для чого живці вкривають плівкою створюють штучний туман.

Вирощування в ґрунтових оранжереях

Спосіб посадки

- Рослини висаджують по схемі 15x15 см

Субстрат

Субстрати на основі торфу (верхового, перехідного і низовинного): верховий чистий торф; торф і тирса (1:3 — 1:2); торф, тирса, дернова земля (1:0,5 :1). Субстрати на основі листяної землі: листова земля, торф (1:1); листова земля, тирса (1:2). У США як субстрат застосовують соснову кору і торф.

Будь-який субстрат повинен мати щільність 0,2-0,4 г/см³, володіти невисокою родючістю і великою вологоємкістю.

Температура

Взимку при низькій освітленості температуру в оранжереях знижують до 6-8 °С, з поліпшенням умов освітлення її підвищують до 14 °С, а в період вигонки — до 18-20°С. Температуру 18-20 °С підтримують протягом 70 днів після кожної пересадки для кращого вкорінення рослин на новому місці.

Вологість

Вода для поливу повинна мати жорсткість 1,4-1,75 мг-екв/л. Полив – помірний.

Удобрення

Основне удобрення – за даними агрохімічного аналізу субстратів. Підживлення азалії проводять з кінця лютого по вересень, через кожні 7-10 днів. Концентрація поживного розчину 0,1-0,2 %

Примула

Це трав'яниста рослина.

Листя розміщене прикореневою розеткою.

Квітконоси з яскравими правильними обох статей квітками.

Віночок - п'ятилопатевий.

Суцвіття - зонтик.

Сорти

- Юність.** Рослина висотою 30 см. Квітки світло-червоні, діаметром 3,5 см. Утворює 4-5 мутовок. Урожайний.
- Ядвіга.** Рослина висотою 27-30 см. Квітки рожеві, діаметром 2,5-3 см. Утворює 3-4 мутовки. Урожай насіння середній.
- Наречена.** Рослина висотою 38 см. Квітки ніжно-рожево-бузкові, діаметром 3,3 см. Утворює 7-11 мутовок. Стійкий до хвороб.
- Рубін.** Рослина висотою 35 см. Квітки темно-червоно-оксамитові, діаметром 3,2-3,6 см, утворює десять мутовок.
- Яшма.** Рослина висотою до 42 см. Квітки червоно-пурпурні, діаметром 4,2 см. Утворює 7-12 мутовок.
- Ротер Агат.** Квітки рожеві, діаметром 5,5 см. Відрізняється найкоротшою тривалістю культури (близько 4 місяців).
- Ронсфорфер Дункельрот.** Квітки червоні, діаметром 5,5 см. Тривалість вирощування — 4,5-5 місяців.

Розмноження

Розмножують насінням.

Терміни посіву — червень — початок липня. Утворення зачатків квіток У рослин залежить від температурних умов в ювенільного період розвитку.

Оптимальна температура 6-8° С, хоча квіткові бруньки закладаються і при 12-14 °С.

Для посіву насіння використовують легкий, рихлий субстрат: листову землю; листову землю і торф (1:1); верховий торф; дернову землю, торф, пісок (1:1 : 0,5) і інші матеріали щільністю 0,4 г/см³.

Насіння висівають в ящики, на вирівняну поверхню зволоженого субстрату, не присипаючи зверху, притискають дощечкою і обприскують теплою (20 °С) водою.

З розвитком першого справжнього листка (через три тижні) рослини пікірують в ящики по схемі 3х3 або 3х4 см в ґрунтову суміш, складену з листової, компостної землі і піску (2:1:1), і ін. Другу пікіровку проводять в період, коли листя рослин почне стикатися.

У кожен ящик висаджують по 50 рослин (тільки для сіянців раннього терміну посіву). Їх регулярно обприскують, поливають, кожні десять днів підживлюють 0,05-0,1 %-м розчином аміачної селітри, оранжерею провітрюють, притіняють від прямого сонячного опромінювання.

Вирощування в ґрунтових оранжереях

Спосіб посадки

Як тільки листя зімкнеться, рослини висаджують в горщики діаметром 9 см

Субстрат

Ґрунтову суміш для них складають з дернової і листової землі, торфу і піску (2:2:2:1); листової землі і торфу (2:1); дернової землі, торфу і піску (2:2:1); дернової землі, тирси (2:1); торфу і ін.

Щільність субстрату 0,4-0,7 г/см³, рН 6-6,2.

Температура

До вкорінення примулу утримують при температурі 15 °С. В період основного росту при низькій освітленості підтримують температуру 12-14°С, пізніше знижують до 6-8 °С. При появі забарвлених бутонів температуру підвищують до 12-15 °С.

Вологість

До вкорінення примулу поливають помірно, потім полив збільшують

Удобрення

Основне удобрення – за даними агрохімічного аналізу субстратів. До цвітіння (за винятком періоду охолодження) рослини один раз в 10-14 днів підживлюють азотними і калійними добривами, чергуючи з внесенням повного добрива.

